

AZ OKTATÁS ÉS NEVELÉS FEJLESZTÉSÉVEL FOGLALKOZÓ
INTÉZET
SZAKOKTATÁSI ÉS FELNŐTTKÉPZÉSI KÖZPONT

**KÉZIKÖNYV
AZ ÉRETTSÉGI VIZSGÁHOZ**

**OKTATÁSI SZAKIRÁNY
NYOMDAIPARI ELŐKÉSZÍTŐ TECHNIKUS-KÍSÉRLETI
TAGOZAT**

**Belgrád
2013**

Ez a kézikönyv Az Oktatás és Nevelés Fejlesztésével Foglalkozó Intézet és azon tanárok közös munkájának eredményeképp jött létre, akik a kísérleti tagozatokban tanítanak,

Szerb nyelv és irodalom/Magyar nyelv és irodalom

A kézikönyvnek azon része, amely a szerb nyelv és irodalom vizsgára vonatkozik, minden kísérleti szakirány számára egységes. Az anyanyelv írásbeli vizsga témáinak listáját a kísérleti tagozatokban oktató szerb, valamint magyar nyelv és irodalom tanárok javaslatai alapján állítottuk össze az említett tantárgyakból megvalósított programmal összhangban. A végleges témajegyzéket az összes kísérleti szakirány számára a következő tagokból álló munkacsoport alakította ki:

- Violeta Unković-Mitrović, Vegyészeti-Élelmiszeripari Műszaki Iskola, Belgrád
- Jasminka Katić, Erdészeti Iskola, Kraljevo
- Biljana Popović, Jovan Vukanović Műszaki Iskola, Újvidék
- Dragana-Bjelac Stanković, Második Közgazdasági Iskola, Belgrád
- Marija Trajlov, Egészségügyi Iskola, Becskerek
- Jadranka Jovanović, Nyomdaipari Iskola, Belgrád
- Višnja Šiljak-Trifunović, Műszaki Iskola GSP, Belgrád
- Olivera Lojanica, Földmérői Műszaki Iskola, Belgrád
- Dana Ćirić, Egészségügyi Iskola, Belgrád
- Jelena Stojiljković, Vegyészeti és Gyógytornásképző Iskola, Belgrád
- Banov Erzsébet, Mezőgazdasági Iskola, Topolya
- Vajda Annamária, Mezőgazdasági Iskola, Topolya
- Gabriela Bratić, Szerbia Oktatási és Sportminisztériuma, Belgrád

Szaktantárgyak

A kézikönyvben szereplő elméleti és gyakorlati feladatokat a nyomdaipari terméktervező szakirány kísérleti tagozataiban oktató szaktanárok állították össze:

- Suhajda Zita, Politechnikai Iskola, Szabadka
- Nenad Ražnatović, Politechnikai Iskola, Szabadka
- Mirjana Mitrić, Politechnikai Iskola, Szabadka
- Miroslava Raković, Jovan Vukanović Műszaki Iskola, Újvidék
- Silvana Žuljević, Jovan Vukanović Műszaki Iskola, Újvidék
- Branka Savanović, Jovan Vukanović Műszaki Iskola, Újvidék
- Danica Jovanović, Jovan Vukanović Műszaki Iskola, Újvidék
- Dragan Jablanov, Jovan Vukanović Műszaki Iskola, Újvidék
- Katarina Janjić, Nyomdaipari Iskola, Újbelgrád
- Ivana Salajić, Nyomdaipari Iskola, Újbelgrád
- Valentina Ilić, Nyomdaipari Iskola, Újbelgrád

Művészeti és Szakmai Oktatási Központ

- Dragan Simić
- Mirjana Bojanić
- Zoran Spasić
- Dejan Milijić Subić
- Aneta Kraljić Dimitrijević
- Nebojša Baralić

TARTALOMJEGYZÉK:

BEVEZETŐ.....	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
1. AZ ÉRETTSÉGI VIZSGA CÉLJA.....	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
2. AZ ÉRETTSÉGI VIZSGA SZERKEZETE.....	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
3. AZ ÉRETTSÉGI VIZSGA LETÉTELÉNEK FELTÉTELEI.....	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
4. ANYANYELV ÉS IRODALOM VIZSGA	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
4.1. A VIZSGA MEGSZERVEZÉSE	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
4.2. TÉMÁK ANYANYELVBŐL	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
4.2.1. TÉMÁK IRODALOMBÓL	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
4.2.2. SZABAD TÉMÁK	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
• 5. A SZAKMAI-ELMÉLETI TUDÁSFELMÉRŐ VIZSGA	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
5.1. A VIZSGA SZERKEZETE	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
5.2. OSZTÁLYOZÁS	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
5.3. A VIZSGA MEGSZERVEZÉSE	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
6. ÉRETTSÉGI GYAKORLATI MUNKA	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
6.1. SZERVEZÉS	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
6.2. OSZTÁLYOZÁS	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
6.3. MUNKAFELADATOK KOMBINÁCIÓJA.....	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
6.4. AZ ÉRETTSÉGI GYAKORLATI VIZSGA LETÉTELÉNEK MÓDJA ÉS FELTÉTELEI	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
1. FÜGGELÉK ZÁRÓTESZT KÉRDÉSGYŰJTEMÉNYE	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
2. FÜGGELÉK ZÁRÓTESZT KÉRDÉSGYŰJTEMÉNYE МАТУРСКОГ ПРАКТИЧНОГ РАДА	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
3. FÜGGELÉK ZÁRÓTESZT KÉRDÉSGYŰJTEMÉNYE МАТУРСКОГ ПРАКТИЧНОГ РАДА	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
BEVEZETŐ	

A társadalom gazdasági és technikai fejlődése feltételezi a szakoktatás általános és sajátos céljainak korszerűsítését. Ilyen értelemben a szakoktatás Szerbiában is a szaktudás és kompetenciák elsajátítására irányul, abból a célból hogy a tanuló eleget tudjon tenni a társadalom növekvő követelményeinek.

A minőség javulása, érdekcsoportok és szociális partnerek csatlakozása végett, hogy biztosítva legyen a hatékony tudásátadás és ügyesség elsajátítása az oktatási folyamatban, figyelembe véve az etnikai, kulturális és nyelvi különbségeket, a Szerb Köztársaság Oktatási Minisztériuma elkezdte az előkészületeket a szakoktatás megreformálására, a szakoktatás fejlődési stratégiájának¹ kidolgozásával, 2006. decemberében.

A 2002/03-as iskolaévben kezdődött el a szakközépiskolák reformja, kísérleti tanítási programok bevezetésével.

A nemfémek, vegyészet és nyomdaipar munkaterületen a 2003/04-es iskolaévben vezették be az új kísérleti tanítási programot – **nyomdaipari előkészítő technikus** szakirányon. Ezen program alapján jelenleg a szabadkai Politechnikai Iskolában, az újvidéki Jovan Vukanovic, valamint a belgrádi Nyomdaipari iskolában folyik a képzés.

Az első generáció, amely az új program szerint folytat tanulmányait, idén tesz érettségi vizsgát.

Az érettségi vizsga programját minden kísérleti irányzatban a szociális partnerek – Vállalkozók uniója, Szerbiai Gazdasági Kamara, más ügyviteli egyesületek és azok a középiskolák aktív részvételével készítették elő amelyekbe ezt a kísérleti szakot bevezették. Ez a program az érettségi vizsgák különféle, nemzetközi szintű koncepcióinak átfogó elemzése nyomán jött létre, a Szerb Köztársaság területén az említett szakterületen szerzett tapasztalatok figyelembe vételével.

Az érettségi vizsgával, az új koncepció alapján, ellenőrzésre kerül, hogy a tanuló a négyéves oktatás eredményes elvégzésével elsajátította-e a szakma végzéséhez szükséges előírt tudásszintet, jártasságot és a fő szakkompetenciákat, valamint az objektív osztályzás. Az ellenőrzést egy független vizsgabizottság végzi, amelynek tagjai a helyi környezet képviselői, akik a szóban forgó szakterület szakértői, valamint a tanulókat iskolájában oktató tanárok.

Ez a kézikönyv nyilvános dokumentum és azoknak szakközépiskoláknak szánjuk, amelyekben a tanulók a **nyomdaipari előkészítő technikus** kísérleti szakirányon folytatják tanulmányaikat, valamint azoknak a szociális partnereknek és más szervezeteknek és egyéneknek, akik érdekeltek ezen a területen. A kézikönyvet az oktatás és nevelés fejlesztésével foglalkozó intézet szakmai és művészeti oktatással foglalkozó központja készíti elő (a továbbiakban: Központ).

Ez a dokumentum az elkövetkező időszakban további fejlesztésre és bővítésre kerül a négyéves oktatási irányzatok, az iskolák és a szociális partnerek követelményeivel és szükségleteivel összhangban.

1. AZ ÉRETTSÉGI VIZSGA CÉLJA

Az érettségi vizsgával ellenőrzésre kerül, hogy a tanuló a négyéves oktatás eredményes elvégzésével elsajátította-e a **nyomdaipari előkészítő technikus** szakirány tanterve által előírt tudásszintet, jártasságot és fő szakmai kompetenciákat, amelyek az általa választott szakma végzéséhez szükségesek.

¹ Az SZK Hivatalos Közlönye, 1/07 sz.

Minden oktatási irányzat részére elkészült a **Kézikönyv az érettségi vizsgához** (a továbbiakban: kézikönyv).

A kézikönyv tartalma:

- Az érettségi vizsga programja
- Témák anyanyelvből és irodalomból – 1. függelék
- Elméleti feladatok gyűjteménye – 2. függelék
- Munkafeladatok gyűjteménye az osztályzási nyomtatványokkal az érettségi gyakorlati munkához - 3. függelék
- Összesített nyomtatvány a munkafeladatok osztályzásához a gyakorlati érettségi vizsgán belül – 4. függelék

A kézikönyveket a tanárok csoportjával együttműködésben az Oktatás és Nevelés Fejlesztésével Foglalkozó Intézet – Szakoktatási és Felnőttképzési Központja (a továbbiakban: központ) dolgozza ki.

2. AZ ÉRETTSÉGI VIZSGA SZERKEZETE

A **nyomdaipari előkészítő technikus** kísérleti oktatási irányzaton tanuló diákok számára az érettségi vizsga három önálló részvizsgából áll:

- vizsga anyanyelvből és irodalomból (a továbbiakban: anyanyelv);
- az elméleti-szakmai tudást ellenőrző vizsga;
- érettségi gyakorlati munka.

3. KIK TEHETNEK ÉRETTSÉGI VIZSGÁT?

Érettségi vizsgára azok a tanulók mehetnek ki, aki sikeresen befejezték a négyéves oktatást a nyomdaipari kiserelési technikusok számára előírt oktatási program szerint. Az érettségi vizsga letételének külön feltételeit jelen kézikönyv határozza meg..

4. AZ ÉRETTSÉGI VIZSGA MEGSZERVEZÉSE

Az iskola időben tervezi és előkészíti az emberi erőforrásokat és a technikai eszközöket a vizsga lebonyolítására és kidolgozza az érettségi vizsgán belül az összes vizsgák időbeosztását. Minden tanuló részére az igazgató kinevezi a **mentort**. A mentor olyan szaktantárgyat oktató tanár, aki a tanulót az iskoláztatása folyamán tanította. Ő segíti a tanuló felkészülését az elméleti-szakmai tudásfelmérőre és a gyakorlati érettségi munkára. A kísérleti oktatás programja által előirányzott háromhetes vizsgafelkészítő időszakban az iskola megszervezi a konzultációkat és biztosítja a feltételeket (idő, helyiség, felszerelések) a tanulók felkészüléséhez minden olyan feladatra, ami az érettségi vizsgán jelentkezhet.

A felkészülési időszakban az iskola megszervezi a vizsgabizottsági tagok kiképzését az érettségi vizsgán való osztályozásra, a bemutató jellegű érettségi vizsgán alkalmazott modell és a szaktanácsadók utasításai alapján.

Az érettségi vizsga lebonyolítása az iskolában vagy olyan helyiségekben történik, ahol adottak azok a munkakörü feltételek, amelyekre a tanuló az oktatása során képezte magát.

Az érettségi vizsga megszervezése A **nyomdaipari előkészítő technikus kísérleti oktatási szakirány érettségi vizsgájának programjáról szóló szabályzattal** összhangban történik.

4. AZ ÉRETTSÉGI VIZSGA LEBONYOLÍTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES FELTÉTELEK

A tanulók érettségi vizsgája a törvénnyel összhangban történik. Az érettségi vizsga feltételeit az 1.számú táblázat tartalmazza.

4. ANYANYELV ÉS IRODALOM VIZSGA

Anyanyelv és irodalom vizsgán a tanulók abból a nyelvből vizsgáznak, amelyen tanulmányaikat folytatták (szerb vagy magyar nyelvből). A magyar nyelv és irodalom vizsga írásban történik. A tanulók a felkínált négy téma közül egyet dolgoznak ki. Ezeket a témákat az iskola vizsgatanácsa határozza meg, az anyanyelvtanárok szakaktívájának javaslata alapján, akik a kézikönyvben megadott egységes listáról választanak. A kijelölt négyből kettő irodalmi, a másik kettő pedig szabad téma.

Az egységes listát a Központ által kinevezett bizottság állítja össze. A bizottság azon tanárokból áll fel, akik a kísérleti programok alapján oktató iskolákban anyanyelvet és irodalmat tanítanak. A lista minden tanévben bővíthető az iskolák javaslata alapján.

4.1 A VIZSGA MEGSZERVEZÉSE

- A vizsgán minden iskolapadban csak egy tanuló ülhet.
- Az írásbeli fogalmazás kidolgozásának idején a tanteremben egy tanár ügyel, aki nem anyanyelvtanár.
- Az anyanyelv vizsga **három órahosszat** tart.
- Az ügyeletes tanár felírja a táblára a kiválasztott témákat, és ettől a pillanattól kell számolni a vizsga időtartamát.
- Az anyanyelv és irodalom vizsgabizottságot három anyanyelvtanár alkotja, akik minden egyes vizsgadolgozatot együttesen néznek át és egyetlen egységes osztályzattal értékelnek.

Témák magyar nyelvből

1. Magyarországi reneszánsz – Janusz Pannoniusz költészete
2. Mikszáth Kálmán és a dzsentrí
3. Németh László nőalakjai a Gyász és az Iszony című regényeiben
4. A magyar nemzeti dráma megteremtője: Katona József
5. Jókai regényírói művészete
6. A prózaíró Kosztolányi Dezső
7. Radnóti Miklós háborús versei
8. Kazinczy Ferenc nyelvújító munkássága
9. Móricz Zsigmond parasztábrázolása
10. Petőfi Sándor tájleíró költészete
11. Móricz Zsigmond – Pillangó – egy idillikus szerelmi történet
12. Marquez mesészerű világa
13. Romantika és realizmus Stendhal Vörös és fekete című regényében
14. Itáliai reneszánsz
15. Santiago küzdelme Hemingway regényében
16. Francia egzisztencializmus – Camus
17. A romkantikusz Bovaryné boldogtalansága
18. Shakespeare – A hitvesi szerelem története – Rómeó és Júlia

4.2.2 SZABAD TÉMÁK (mindkét nyelven)

1. Хуманост се састоји у томе да човек никада не буде жртвован некој сврси
Emberségesnek lenni annyi, mint élni és másokat élni hagyni
2. Неминовна су лутања моја на путу до снова
Álmaink eléréséhez elkerülhetetlenek az akadályok
3. Срећан је онај ко са уживањем ради и радује се своме делу
Boldog az az ember, aki örömmel dolgozik és örül munkája eredményének
4. „Чудно је како је мало потребно да будемо срећни и још чудније како често баш то мало недостаје”
(И. Андрић)
„Különös, hogy milyen kevés kell ahhoz, hogy boldogok legyünk, és még különösebb, hogy sokszor épp ez a kevés hiányzik” (I. Andrić)
5. „Са свима у миру живим, са собом се борим стално” (А. Мањачо)
Mindenkivel békében élek, csak önmagammal harcolok
6. „На човеку треба све да је лепо: и лице и тело и одело и душа” (А. П. Чехов)
„Az emberen minden szép kell, hogy legyen, az arca, ruhája és a lelke is” (A. P. Csehov)
7. „Свет је пун замки кад си без ослонца” (М. Селимовић)
„A világ tele van csapdával, különösen akkor, ha támasz nélkül vagy” (M. Selimović)
8. „Живот је несхватљиво чудо, јер се непрекидно троши и осипа, а при том траје и остаје, као на Дрини
Њуприја” (И. Андрић)
„Az élet egy felfoghatatlan csoda, állandóan használdódik, miközben megmarad olyannak, amilyen volt, ugyanúgy, mint a híd a Drinán” (I. Andrić)

9. „У рату се не губе само животи, већ се сатиру и многе људске врлине” (М.Црњански)
„A háború nemcsak életeket olt ki, hanem nemes emberi tulajdonságokat is” (М.Срњански)
10. Сећање је једини рај из којег не можемо бити прогнани
Emlékeinket senki nem veheti el tőlünk
11. Моја генерација у моралним искушењима данашњице
Generációm a mindennapok erkölcsi szorítójában
12. Много је људи, али је човек редак
Sokan élnek a Földön, de kevés közöttük az igaz ember
13. Само је један кутак свемира који можете поправити, а то сте ви сами
A világmindenségnek csak egy kis pontját tudjuk megváltoztatni: önmagunkat
14. Све се може измерити, сем лепоте људске душе
Minden lemérhető, kivéve az emberi lélek szépsége
15. Лепе су године у којима откривамо свет око себе
Azok az évek szépek, amikor felfedezzük a körülöttünk élő világot
16. Моје последње средњошколско пролеће
Utolsó tavasz a középiskolában
17. Победе и порази мојих ђачких дана
Diákéveim sikerei és kudarcai
18. Речи спајају људе као мостови, али и стварају непремостиве поноре
A szavak ereje hatalmas: összekapcsolja, de szét is választhatja az embereket
19. Ништа не треба чекати, свему треба ићи у сусрет
Nem várni kell, hanem cselekedni
20. Радити и волети – једино то има смисла
Dolgozni és szeretni – ez az élet igazi értelme
21. Наде увек има: после ноћи свитање је неизбежно
A remény mindig él, hiszen az éjszaka után is nappal következik
22. Корачам у будућност, стрепим и надам се
A jövőbe lépve túrok és remélek
23. Колико је високо до неба, толико је дубоко до човека
Amilyen magasságok vannak az ég felé, olyan mélységek léteznek az emberi lélek felé
24. У животу је као на маскенбалу: када сви скину маске, престаје весеље
Az élet olyan mint az álarcosbál, ha mindenki leveszi az álarcot, a mulatságnak vége lesz
25. Природа оплемењује лепотом
A természet gyönyörködtet
26. Какве су ти мисли, такав ти је и живот
Amilyenek a gondolataid, olyan az életed
27. Живот, то нису дани који су прошли, већ они које смо запамтили
Nem azok a napok jelentik az életet amelyek elmúltak, hanem amelyek emlékeidben megmaradtak
28. Не одустај никад од својих снова, прати знакове
Soha ne add fel álmaidat, hallgass az ösztöneidre
29. Свет који видим и свет који желим
A világ ami körülvesz, és amilyent szeretnék
30. Видим себе у свету пословних људи
Én, mint dolgozó ember

31. Човек не може сам и без наде
Az ember nem élhet egyedül, remények nélkül
32. Посматрам људе, судим времену
Figyelem az embereket és véleményt mondom a világról
33. Лепота мог позива је у његовој хуманости
Pályám szépsége emberségességében van
34. Не љути се, човече, него схватај!
Értetni kell az életet, nem mérgelődni

• 5. A SZAKMAI-ELMÉLETI TUDÁSFELMÉRŐ VIZSGA

Ezzel a vizsgával, a **nyomdaipari előkészítő technikus** oktatási szakirányon azon munkálatok és feladatok elvégzéséhez nélkülözhetetlen szakmai-elméleti tudás elsajátítását ellenőrzik a tanulóknál, amelyekre a tanuló az iskoláztatása során képezte magát.

5.1. A VIZSGA SZERKEZETE

A **nyomdaipari előkészítő technikus** oktatási szakirány kísérleti tantervében és programjában a nyomdaipari kiserelési technikus munkafadatainak elvégzéséhez nélkülözhetetlen elméleti-szakmai tudást a következő tantárgyak és modulok keretein belül sajátítják el az alábbi tantárgyakból:

1. A tipográfia technológiája
2. Reprodukciós technológia
3. A nyomóforma kidolgozásának technológiája
4. Nyomdaipari anyag- és áruismeret
5. Nyomdaipari formatervezés és betű

A szakmai-elméleti tudásról a tanulók az érettségi vizsga keretében egy záróteszten számolnak be. A záró teszt kérdéskombinációit azokból a kérdésekből állítják össze, amelyeket a záró teszt kérdéseinek gyűjteménye tartalmaz és része ezen kézikönyvnek.

A feladatgyűjteményben feldolgozott **5** szakterület megfelel azoknak a moduloknak, amelyeket a tanulók a tanulmányaik során feldolgoztak az alábbi tantárgyakból:

1. A tipográfia technológiája
2. Reprodukciós technológia
3. A nyomóforma kidolgozásának technológiája
4. Nyomdaipari anyag- és áruismeret
5. Nyomdaipari formatervezés és betű

Minden egyes szakterületen belül a kérdéseket három csoportba soroltuk annak alapján, hogy pontokban kifejezve mennyit érnek. Ennek értelmében léteznek

1. **egy pontot** érő kérdések
2. **két pontot** érő kérdések
3. **három pontot** érő kérdések

A záró teszt összesen **50 kérdést** tartalmaz. A teszt szerkezetét a az a munkacsoport határozta meg, amelyet azon iskolák tanárai alkotnak, amelyekben a kísérleti orgram szerint folyik az oktatás. A teszt szerkezetét az egyes szakterületek és az általuk felölelt kérdések száma tekintetében az alábbi táblázat szemlélteti.

1. táblázat: A teszt szerkezete

SZAKTERÜLETEK	kérdések száma			pontszám		
	kérdéskategória			kérdéskategória		
	1	2	3	1	2	3
A tipográfia technológiája	3	9	3	3	18	9
Reprodukciós technológia	3	7	3	3	14	9
A nyomóforma kidolgozásának technológiája	3	6	3	3	12	9
Nyomdaipari anyag- és áruismeret	1	3	1	1	6	3
Nyomdaipari formatervezés és betű	1	3	1	1	6	3
KATEGÓRIÁNKÉNT ÖSSZESEN:	11	28	11	11	56	33
ÖSSZESEN:	50 KÉRDÉS			100 PONT		

5.2 OSZTÁLYOZÁS

A tanuló a teszten legtöbb 100 pontot tud elérni, ami az általa adott pontos válaszokért járó pontok összegének felel meg. A teszten nincsenek negatív pontok és a részmegoldásokat a bizottság nem ismeri el. A teszt eredményét számmal fejezik ki, a pontszámot pedig osztályozattá alakítják át a 2. sz. táblázat alapján.

2.sz. táblázat Pontszámok osztályzatban kifejezve

ÖSSZ PONTSZÁM	EREDMÉNY
50-ig	elégtelen (1)
51 - 63	elégséges (2)
64 – 75	jó (3)
76 – 87	jeles (4)
88 – 100	kitűnő (5)

A Központ a meghatározott szerkezetnek megfelelően összeállítja a tesztet és elektronikus formában elküldi azt az érettségi lebonyolító iskoláknak 24 órával a teszt megoldására megállapított időpont előtt.

Az érettségi feladatgyűjtemény mellett a Központ elküldi az iskoláknak elektronikus formában a próbatesztek előkészítésére szolgáló üres űrlapot is. Segítségképpen az űrlapra be lesz írva a kérdések sorszáma valamint az egyes kérdések pontértéke. A teszt technikai előkészítésével megbízott személynek csupán be kell másolnia az űrlap középső részébe a kiválasztott megfelelő pontértékű kérdés szövegét.

5.3 A VIZSGA MEGSZERVEZÉSE

- A Központ a meghatározott szerkezet alapján elkészíti a tesztet és elektronikus formában juttatja el az iskoláknak, 24 órával a vizsga napja előtt
- A tesztkérdéseket a Központ választja ki a fent ismertetett szerkezetnek megfelelően.
- A tudásfelmérő technikai előkészítésével megbízott személy az iskolában, elvégzi a teljes felkészülést és megfelelő példányszámban sokszorosítja a teszteket. Hárommal több másolatot kell készítenie a tanulók számánál, mivel minden bizottsági tagnak is kapnia kell egy példányt a tesztből. Az elkészített tudásfelmérőket 2 borítékba kell behelyezni (egyikbe a tanulónak szánt tesztek kerülnek, a másikba pedig a teszteket elbíráló bizottság tagjainak szánt három példány). A borítékokat le kell zárni, lepecsételni és az iskola pénztárában kell őrizni a vizsga kezdetéig. A tesztek biztonságáért az iskolaigazgató felel.
- A vizsga napján, fél órával a kezdés előtt, fel kell nyitni a tanulónak szánt tesztlapokat tartalmazó borítékot és átadni a vizsgán ügyelő tanároknak.
- A tudásfelmérő teszt kidolgozása két órahosszat tart. A teszt kidolgozása alatt minden tanuló egyedül ül a padban. A tanteremben, ahol a vizsga folyik, két társadalmi tantárgyat oktató tanár ügyel. A teszteket a szaktantárgyakat oktató tanárokból felállított háromtagú bizottság nézi át a Központtól kapott kulcs alapján. Minden tesztet mindhárom bizottsági tagnak át kell néznie, amit a tesztlapon szereplő aláírásukkal tanúsítanak.
- Kizárólag a teljes válaszok tekinthetők pontosnak. A részleges vagy javított válaszok hibásnak tekintendők és nem hoznak pontot a tanulónak a vizsgán.**
- A bizottság a megadott táblázat alapján a tanuló által megszerzett pontokat számbeli osztályozattá alakítja át és azt bejegyzik a megfelelő helyre mind az egységes, mind pedig a személyre szóló jegyzőkönyvben.
- A teszt befejezése után, az iskola hirdetőtábláján kell közzétenni a megoldások kulcsát. Az eredményeire legkésőbb 24 órával a teszt befejezése után kell közzétenni az iskola hirdetőtábláján.
- A kihirdetett eredménnyel kapcsolatban a tanulók a vizsgatanácsnál tehetnek panaszt legkésőbb az eredmény kihirdetésétől számított 24 órán belül. A vizsgatanács köteles további 24 órán belül döntést hozni a panasz kapcsán és erről tájékoztatni a tanulót/tanulókat.
- A kidolgozott teszteket mellékelni kell az érettségi vizsga jegyzőkönyvéhez.

ÉRETTSÉGI GYAKORLATI MUNKA

6.1. SZERVEZÉS

Az érettségi gyakorlati munkát a tanulók az iskolában és azokban a helyiségekben végzik el, ahol adottak a munkahelyek és feltételek amelyekre a tanuló az iskoláztatása során képezte magát.

Az érettségi gyakorlati munkán a tanuló **három** tételt húz. A munkafeladatok száma megegyezik a programban előírányozott szakmai kompetenciák számával, ezek pedig a következők:

- a különféle nyomdatechnikáknál alkalmazott eredetiek minden fajtájának szkennelése és feldolgozása
- kézi és elektronikus ívhegesztés kidolgozása
- különböző nyomdaipari termékek oldalainak elektronikus hegesztése

Az iskola szaktanárainak szakmai tanácsa kialakítja a munkafeladatok kombinációinak listáját a Központ által javasolt lista alapján. A listát a Központ az oktatás megvalósításának lehetőségeivel és sajátosságaival összhangban állította össze. A kombinációk számának 10%-kal nagyobbaknak kell lennie az adott iskolában érettségiző tanulók számánál.

A tanulók a munkafeladatok kombinációját legkésőbb két nappal a vizsga előtt huzzák ki. A tanulónak ki kell választaniuk egyet a felkínált kombinációk közül, miközben nincs lehetőségük azt másra cserélni

Az osztályozó bizottságnak legkevesebb három tagból és három taghlyettesből kell állnia, akiket az iskola igazgatója jelöl ki.

A bizottság felépítése:

- az adott szakirányon oktató két szaktanár, akik közül az egyik a bizottság elnöke
- a munkaadók képviselője – az adott szakirány szakembere –, akit a szerbiai Munkaadók Uniója javasol, meghatározott ügyviteli társulásokkal, a Szerb Gazdasági Kamarával és a Központtal együttműködésben.

A vizsgabizottságok tagjairól szóló adatbázist a Központ vezeti

6.2. OSZTÁLYOZÁS

A megszerzett szakmai kompetenciát a vizsgabizottság osztályozza.

A vizsga előtt a vizsabisottság minden tagja megkapja a munkafeladatok kiválasztott kombinációjának osztályozásával kapcsolatos listát, emellett a bizottság elnöke megkapja az összesítő osztályozó formanyomtatványt is, amely a kézikönyv összetevő része. Az összefoglaló osztályozó formanyomtatványra nyomtatás beviszik az iskola alap adatait.

A vizsga gyakorlati részének kezdete előtt a bizottság tagjai átnézik és osztályozzák a munkafeladat írott előkészületét, mely az érettségi gyakorlati munka összetevő része.

Minden tanulónak azonos feltételeket biztosítanak a munkafeladata elkezdésére.

A vizsgafeladat kidolgozásának ideje minden feladatnál külön meg van határozva, és azt a bizottság minden tagja ellenőrzi.

A vizsgabizottság minden egyes tagjának külön osztályzata (pontszám) bekerül az összeaítő formanyomtatványba és ennek alapján a bizottság meghatározza az átlag pontszámot minden munka feladat esetében.

A pontszámok összege, amelyet a tanuló az érettségi gyakorlati munkán szerzett, egyenlő az egyes munkafeladatok elvégzéséért kapott pontok összegével. A pontszámokat a bizottság átlagosztályzatban fejezi ki. Az osztályozási skála ötfokú és a 3. táblázat szerint alakul.

3. táblázat Az érettségi gyakorlati munkán elért potszámok átlag osztályzatban kifejezve

ÖSSZ PONTSZÁM	ÁTLAG
2 munkafeladat	
100 – ig	elégtelen(1)
101 – 126	elégséges (2)
127 – 150	jó (3)
151 – 174	jeles (4)
175 – 200	kitűnő (5)

Az osztályzatot az összesítő formanyomtatvány alapján az érettségi vizsga jegyzőkönyvébe is be kell jegyezni..

Az az összesítő formanyomtatványt az egyénenkénti osztályozó formanyomtatványokkal együtt csatolni kell az érettségi vizsga jegyzőkönyvéhez.

Az oktatás végén a kiséleti tagozat programjának megfelelően a tanuló **nyomdaipari előkészítő technikus** szakmai kompetenciát szerez, amelyet az érettségi vizsgán a megfelelő munkafeladat elvégzése útján ellenőriznek a 4. táblázatban megfelelően.

4. táblázat Az érettségi gyakorlati munka munkafadatai

4. táblázat Munkafeladatok az érettségi gyakorlati munkán belül

szakmai alkalmasság		munkafeladat kódja	munkafeladat
A	☐ Minden fajta eredeti szkennelése és megmunkálása minden nyomtató technikához	EKT-A1	Rajz szkennelése és vektorálása
		EKT -A2	Vektorrajzok javítása megadott minta alapján
		EKT -A3	Az eredeti szkennelése és feldolgozása
B	Kézi és elektronikus ívhegesztés	EKT -B1	Elektronikus ívhegesztés kidolgozása a megadott szöveg szerint
		EKT -B2	Analóg ívhegesztés kidolgozása a megadott szöveg szerint
C	Különféle nyomdaipari termékek oldalainak elektronikus hegesztése	EKT -C1	Szöveg tördelése többszínű kép hegesztésével megadott minta alapján
		EKT -C2	Plakát kidolgozása
		EKT -C3	Táblázat kidolgozása
		EKT -C4	Szines könyvborító bevonat kidolgozása

- **6.3. munkafeladatok kombinációja**

1. táblázat Az érettségi munkafeladatok kombinációja

kombináció száma	munkafeladat	kombináció száma	munkafeladat	kombináció száma	munkafeladat
1	EKT-A1 EKT-B1 EKT-C1	2	EKT-A1 EKT-B1 EKT-C2	3	EKT-A1 EKT-B1 EKT-C3
4	EKT-A1 EKT-B1 EKT-C4	5	EKT-A1 EKT-B1 EKT-C1	6	EKT-A1 EKT-B2 EKT-C2
7	EKT-A1 EKT-B2 EKT-C3	8	EKT-A1 EKT-B2 EKT-C4	9	EKT-A2 EKT-B1 EKT-C1
10	EKT-A2 EKT-B1 EKT-C2	11	EKT-A2 EKT-B1 EKT-C3	12	EKT-A2 EKT-B1 EKT-C4
13	EKT-A2 EKT-B2 EKT-C1	14	EKT-A2 EKT-B2 EKT-C2	15	EKT-A2 EKT-B2 EKT-C3
16	EKT-A2 EKT-B2 EKT-C4	17	EKT-A3 EKT-B1 EKT-C1	18	EKT-A3 EKT-B1 EKT-C2
19	EKT-A3 EKT-B1 EKT-C3	20	EKT-A3 EKT-B1 EKT-C4	21	EKT-A3 EKT-B2 EKT-C1
22	EKT-A3 EKT-B2 EKT-C2	23	EKT-A3 EKT-B2 EKT-C3	24	EKT-A3 EKT-B2 EKT-C4

- **6.4. AZ ÉRETTSÉGI GYAKORLATI VIZSGA LETÉTELÉNEK MÓDJA ÉS FELTÉTELEI**

Nyomdaipari szakirányon az érettségi munkafeladatok természete szakirányon, hogy a vizsgát az iskola helyiségeiben kell megszervezni és lebonyolítani.

Az érettségi vizsga letételének feltételei	
A tanulók részéről:	
Alapfeltételek:	sikeresen befejezett négy osztály nyomdaipari terméktervező technikus szakirányon – kísérleti tagozaton
Külön feltételek:	
Az iskola részéről:	
Az érettségi munka előkészítése kivitelezése szempontjából elengedhetetlen, hogy az iskola a szociális partnerekkel egyetértésben biztosítsa az alábbi külön feltételeket a megfelelő munkafeladat kidolgozásához:	
• idő, • hely, • készülékek, • szükséges anyagok.	

1. FÜGGELÉK ZÁRÓTESZT KÉRDÉSGYŰJTEMÉNYE

1. A tipográfia technológiája

1.1 Minden helyes válasz 1 pontot ér.

1. Karikázd be a helyes választ.
A könyvtáblázatok mérete a következőtől függ:
1. a szedéstükör felületétől
2. a táblázat fejének méretétől
3. a táblázattest méretétől

☐ / ☐ 1

2. Karikázd be a helyes választ.
A kvervonal:
1. a hasábok közötti vonal a szedésben
2. vízszintes vonal a táblázatszedésben
3. díszítővonal

☐ / ☐ 1

3. Karikázd be a helyes választ.
A korrektúra:
1. a kézirat rendezése
2. szerzői hibák javítása
3. lektori hibák javítása
4. tipográfiai hibák javítása

☐ / ☐ 1

4. Karikázd be a helyes választ.
A záróvonal helye/szerepe:
1. a könyvtest kimenő oldalain
2. jelzőelem a táblázatszedésben
3. jelzés a bekezdés végén

☐ / ☐ 1

5. Karikázd be a helyes választ.
Az oszlopközi vonal lehet:
1. finom
2. félfekete
3. kétszeresen finom

☐ / ☐ 1

6. Karikázd be a helyes választ.
Utólagosan lehet adatokat beírni:
1. a könyvtáblázatokba
2. az adminisztratív táblázatokba

☐ / ☐ 1

7. Karikázd be a helyes választ
Az ív szignatúrája:
1. az oldalak száma az ívben
2. az ív formátuma
3. numerikus ívjelzés

☐ / ☐ 1

8. Karikázd be a helyes választ
A bekezdés elejét nem jelölhetjük:
1. behúzással a bekezdés elején
2. sorok közötti fehérítéssel
3. biztonsági vonallal
4. kezdőbetűkkel

☐ / ☐ 1

9. Karikázd be a helyes választ
Hová helyezzük a könyvben az un. nulladik ívet?
1. az első ív után
2. az első ív elé
3. az utolsó ív után

☐ / ☐ 1

10.	Karikázd be a helyes választ. A záróív nem tartalmazhat: 1. fogalomjegyzéket 2. a mellékletek jegyzékét 3. ajánlást	☐ /1
11.	Karikázd be a helyes választ. A tipográfiában az egység 1. elv 2. elem 3. törvény	☐ /1
12.	Karikázd be a helyes választ. A billentyűzet: 1. bemeneti készülék 2. kimeneti készülék 3. bemeneti-kimeneti készülék	☐ /1
13.	Karikázd be a helyes választ A betű metszete a: 1. betű képe 2. betű mérete 3. betű garnitúrája	☐ /1
14.	A nulladik ív nem tartalmazhat: 1. előszót 2. utószót 3. tartalomjegyzéket	☐ /1
15.	Karikázd be a helyes választ. A kimenő oldal tördelésekor figyelmet kell fordítani arra, hogy a kimenő oldalon legyen legalább: 1. egy teljes sor 2. három sor 3. annyi sor, amennyi fedi a kezdőoldal fehérségét 4. annyi sor, amennyi a tördelés során megjelenik	☐ /1
16.	Karikázd be a helyes választ. Mit jelent az „özvegy” fogalma a könyvtördelésben? 1. az oldal utolsó behúzott sorát 2. az oldal első behúzott sorát 3. az oldal utolsó kimenő sorát 4. az oldal első kimenő sorát	☐ /1
17.	Karikázd be a helyes választ. Mit jelent az „árva” fogalma a könyvtördelésben? 1. az oldal utolsó behúzott sorát 2. az oldal első behúzott sorát 3. az oldal utolsó kimenő sorát 4. az oldal első kimenő sorát	☐ /1
18.	Karikázd be a helyes választ Lábjegyzetet helyezhetünk: 1. a fejezetek címéhez 2. az oldal aljára 3. az oldal felső részére	☐ /1
19.	Karikázd be a helyes választ Hogyan tördeljük az oldalcímeket a könyvekben?	☐ /1

1. egy sorban
2. két sorban
3. több sorban

20. Karikázd be a helyes választ.

Az OCR eljárás:

1. fénymásoló eljárás
2. oldal szkennelése és beolvasása digitális kép formájában
3. oldal szkennelése és beolvasása egyenkénti jelek formájában

☐ / ☐ 1

21. Karikázd be a helyes választ.

A jelmondat vagy mottó a könyvben:

1. az író utószava
2. odaillő kifejezés vagy rövid idézet
3. a könyv tartalmának rövid leírása

☐ / ☐ 1

1.2 Minden helyes válasz **2 pontot** ér.

1. Egészítsd ki a mondatot

Azt a képzeletbeli vonalat, amelyen az összes betű elhelyezkedik, kivéve az alsó betűszárakat, **alap írásvonalnak** nevezzük

☐ / ☐ 2

2. Egészítsd ki a mondatot:

A numerikus oldaljegyzés neve **pagináció**.

☐ / ☐ 2

3. Egészítsd ki a mondatot

Az alap minőségét **teksztúrának** nevezzük.

☐ / ☐ 2

4. Egészítsd ki a mondatot:

Az oldal makettje az újságszedésben az **oldaltükör**.

☐ / ☐ 2

5. Egészítsd ki a mondatot:

A könyvbetétben a szignatúra nélküli ív az **első ív**.

☐ / ☐ 2

6. Egészítsd ki a mondatot

A könyv védőlapjának feladata, hogy megvédje a **címoldalt** a károsodástól.

☐ / ☐ 2

7. Egészítsd ki a mondatot:

Az óriásplakát, mint nyomdaipari termék, az **akcidenikus** tipográfiához tartozik.

☐ / ☐ 2

8. Egészítsd ki a mondatot

A védjegy képzőművészeti-nyomdaipari megoldása a **védjel**.

☐ / ☐ 2

9. Egészítsd ki a mondatot:

Az 1 m² területű papírformátum neve **A0** formátum.

☐ / ☐ 2

10. Egészítsd ki a mondatot:

A verzálok **nagy**betűk.

☐ / ☐ 2

11. Egészítsd ki a mondatot

Egy tipográfiai pont mérete **0,376** mm.

☐ / ☐ 2

12. Egészítsd ki a mondatot:

Az újságszedés kiemelt, fontos, bekeretezett része az **antrafile**.

☐ / ☐ 2

13. Egészítsd ki a mondatot
Az első nyomtatott könyv neve **inkunabula**.

/2

14. Egészítsd ki a mondatot:
A könyvben a **vinyetta** a fejezet elején vagy végén levő üres hely díszítésére szolgál.

/2

15. Egészítsd ki a mondatot:
Az összetett szavak közé **nem tördelhető** kötőjelet teszünk és ezeken a helyeken a szavakat nem szabad két egymást követő sorba szétválasztani.

/2

1.3 Minden helyes válasz 3 pontot ér.

1. Baloldalt a betűk méreteit soroltuk fel, jobboldalt pedig elnevezésüket. Az elnevezés előtti vonalra írd be a megfelelő betűméret sorszámát:

1. 6 tt	<u>2</u>	borgisz
2. 9 tt	<u>3</u>	brevier
3. 11 tt	<u>1</u>	nonparel
4. 14 tt	<u>4</u>	mittel (közepes)

/3

2. Baloldalt felsoroltuk a memóriák elnevezéseit, jobboldalt pedig ezek tulajdonságait. A tulajdonságok melletti vonalra írd be a megfelelő memória sorszámát:

1. RAM memória	<u>3</u>	a ROM memória olyan fajtája, amelybe a felhasználó maga tudja bevinni új adatokat, amelyeket a bevitel után nem lehet kitörölni
2. ROM memória	<u>4</u>	a ROM memória olyan típusa, ahol fennáll az adatok törlésének és újbóli bevitelének lehetősége
3. PROM memória	<u>1</u>	Munkamemória, amely megőrzi azokat az adatokat, amelyeket megváltoztattunk a program működése közben
4. EPROM memória	<u>2</u>	változatlan tartalmú programok tartós mentésére szolgál

/3

3. Baloldalt felsoroltuk a szövegfajtákat, jobboldalt pedig kinézetüket. A szöveg kinézete előtti vonalra írd be a megfelelő szövegfajta sorszámát:

1. kurrens szedésű szöveg	<u>2</u>	NNNNNN NNNNNN
2. kapitál szedésű szöveg	<u>3</u>	nnnnnn nnnnnn
3. kurzív szedésű szöveg	<u>1</u>	nnnnnn nnnnnn

/3

4. Baloldalt a papír méreteit tüntettük fel, jobboldalt pedig az elnevezésüket. Az elnevezés előtti vonalra írd be a megfelelő papírméret sorszámát:

1. 162 x 229 mm	<u>2</u>	A5 formátum
2. 148 x 210 mm	<u>3</u>	B5 formátum
3. 176 x 250 mm	<u>1</u>	C5 formátum

/3

5. Baloldalt a szövegek fajtái találhatók, jobboldalt ezek jellemzői. A jellemzők előtti vonalra ird be a megfelelő szövegfajta sorszámát:

1. index szöveg	<u>3</u>	fordított szöveg
2. exponens szöveg	<u>2</u>	a szöveg a felső segédvonal szintjén van
3. a szöveg tükörképe	<u>1</u>	a szöveg az alsó segédvonal szintjén van (inverz)

/3

6. Baloldalt felsoroltunk néhány fogalmat, jobboldalt pedig feltüntettük a jelentésüket. A jelentés előtti vonalra ird be a megfelelő fogalom sorszámát:

1. szignatúra	<u>3</u>	jelölés a szövegben
2. pagináció	<u>1</u>	az ív jelölése
3. interpunkció	<u>2</u>	az oldal jelölése

/3

7. Baloldalt felsoroltunk néhány fogalmat, jobboldalt pedig feltüntettük a jelentésüket. A jelentés melletti vonalra ird be a megfelelő fogalom sorszámát

1. korrektúra	<u>2</u>	a kijavított hibák ellenőrzése
2. revízió	<u>3</u>	a kijavított hibák ellenőrzése a nyomtatás előtt
3. szupervízió	<u>1</u>	hibák javítása a szedett szövegben

/3

8. Baloldalt felsoroltunk néhány fogalmat, jobboldalt pedig feltüntettük a jelentésüket. A jelentés előtti vonalra ird be a megfelelő fogalom sorszámát:

1. tipográfia	<u>3</u>	szépírás
2. xilográfia	<u>1</u>	a szedés kialakítása
3. kalligráfia	<u>2</u>	fametszés

/3

9. Baloldalt felsoroltunk néhány fogalmat, jobboldalt pedig feltüntettük a jelentésüket. A jelentés melletti vonalra ird be a megfelelő fogalom sorszámát:

1. kódex	<u>1</u>	fa vagy bőr fedőlapok közé ragasztott, törvény-szövegeket tartalmazó papíruszlapok
2. diptichon	<u>3</u>	az első nyomtatott könyvek egyike
3. inkunábula	<u>2</u>	két összekötött falemez írott szöveggel és rajzokkal

/3

10. Baloldalt felsoroltunk néhány, különféle rendeltetésű nyomdaipari terméket, jobboldalt pedig olyan nyomdaipari termékeket, amelyek rendeltetése hasonló. Végezd el a megfelelő párosítást a sorszámok beírásával.

1. plakát	<u>3</u>	újság
2. névjegy, vizitkártya	<u>1</u>	szórólap
3. folyóirat	<u>2</u>	memorandum

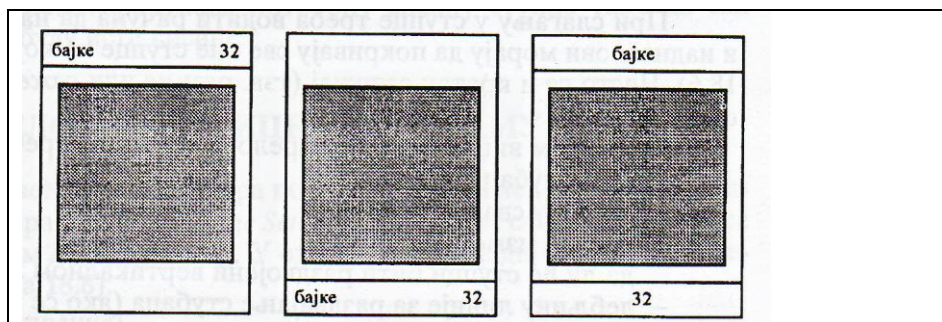
/3

11. Baloldalt felsoroltunk néhány fogalmat, jobboldalt pedig feltüntettük a jelentésüket. A jelentés melletti vonalra ird be a megfelelő fogalom sorszámát:

1. élőfej	<u>2</u>	a bekezdés kimenő sora az oldal első soraként
2. árva	<u>1</u>	a fejezet címe az oldal felső részén
3. özvegy	<u>3</u>	a bekezdés első sora az oldal utolsó soraként

/3

12. Az ábrákon bemutattuk egy oldal kinézetét. A kinézet utáni vonalra írd be a megfelelő ábra sorszámát.

1. ábra

2. ábra

3. ábra

Fejléces oldal

1

Oldal fejléccel és lábbal

3

Oldal lábbal

2

/

2. REPRODUKCIÓS TECHNOLÓGIA

2.1 Minden helyes válasz **1 pontot** ér.

1.	1. Karikázd be a helyes választ. A többtónusú eredetiben nem lehet: 1. színdominancia 2. túl széles színskála 3. színmélység	☐ / ☐ 1
2.	1. Karikázd be a helyes választ A photo plotter rezolúciója: 1. 300 – 1200 dpi 2. 600 – 1200 dpi 3. 1200 – 1300 dpi	☐ / ☐ 1
3.	2. Karikázd be a helyes választ Az elektronikus korrektúrát az eredeti felvételezése során végzik: 1. igen 1. nem	☐ / ☐ 1
4.	1. Karikázd be a helyes választ A raszter segítségével az egytónusú eredetit többtónusúvá alakíthatjuk át: 1. igen 2. nem	☐ / ☐ 1
5.	Karikázd be a helyes választ A film rétegeiben található fényérzékeny vegyületek a: 1. ezüsthálogenidek 2. ezüstnitrátok 3. ezüstsulfátok	☐ / ☐ 1
6.	Karikázd be a helyes választ A rejtett (látens) képek rögzítés útján válnak láthatóvá: 1. igaz 2. hamis	☐ / ☐ 1
7.	Karikázd be a helyes választ A PROOF: 1. egy fajta film 2. próbalenyomat 3. a raszter egy fajtája	☐ / ☐ 1
8.	Karikázd be a helyes választ A fotometria: 1. az elektromágneses hullámok mérése 2. denziometria egy fajtája 3. a hosszúság mérése optikai eszközök segítségével	☐ / ☐ 1
9.	Karikázd be a helyes választ A CMYK: 1. alapszínek jelölése 2. a fekete szín jelölése 3. a szín mélységének jelölése	☐ / ☐ 1
10.	Karikázd be a helyes választ A RIP lehetővé teszi: 1. a Post Script illusztrációk átalakítását bit mappába 2. a bit mappa illusztrációk átalakítását Post Script-be	☐ / ☐ 1

11.	Karikázd be a helyes választ Az amplitúdós raszterezés jelentése: 1. különböző nagyságú, a felületen arányosan elosztott pontok segítségével történő raszterezés 2. azonos nagyságú, a felületen egyenetlenül elosztott pontok raszterezése	☐ / ☐ 1
12.	Karikázd be a helyes választ Az expozíció függ az eredeti kontrasztjától: 1. igen 2. nem	☐ / ☐ 1
13.	Karikázd be a helyes választ A színes eredeti: 1. egyszínű többtónusú 2. többszínű többtónusú 3. többszínű egytónusú	☐ / ☐ 1
14.	Karikázd be a helyes választ A lézersugár által létrehozott pont mérete: 1. (5 – 10) μ 2. (10 – 20) μ 3. (20 – 30) μ	☐ / ☐ 1
15.	Karikázd be a helyes választ A moaré olyan optikai jelenség, amelynek során a fény diffrakciója és interferenciája következtében a színek elmosódnak: 1. igen 2. nem	☐ / ☐ 1
16.	Karikázd be a helyes választ A reprofényképészetben: 1. az eredeti kép kidolgozása és kiegészítése történik 2. a másoló eredeti kidolgozása történik 3. a másoló eredeti javítása és ellenőrzése történik	☐ / ☐ 1
17.	Karikázd be a helyes választ A másoló eredeti elektronikus kidolgozására szolgáló készülék neve: 1. személyi számítógép 2. szkennер 3. reprodukciós kamera	☐ / ☐ 1
18.	Karikázd be a helyes választ A készülékek melyik csoportjába soroljuk a plottereket? 1. szkennerek 2. külön csoport 3. nyomtatók	☐ / ☐ 1
19.	Karikázd be a helyes választ A DRUM szkennerek kizárólagos alkalmazási területe: 1. transzmissziós anyagok szkennelése 2. reflex anyagok szkennelése 3. átlátszó pozitív szkennelése 4. egytónusú eredeti szkennelése 5. többtónusú eredeti szkennelése	☐ / ☐ 1
20.	Karikázd be a helyes választ A rögzítő: 1. semleges vegyület 2. sav 3. bázis	☐ / ☐ 1

21. Karikázd be a helyes választ
A kép reprodukciója meghatározza:
1. azt az információ mennyiséget, amelyet fájlba definiálunk
2. azt az információ mennyiséget, amely definiálja a képet
3. azt az információ mennyiséget, amelyet a digitalizációs készülék megkövetel vagy létrehoz a digitalizációs felületi egységenként

☐ / ☐ 1

2.2 Minden helyes válasz 2 pontot ér.

1. Egészítsd ki a mondatot.
Szín alapján az eredetiket feloszthatjuk **egyszínűekre és többszínűekre**.

☐ / ☐ 2

2. Egészítsd ki a mondatot
Árnyalat alapján az eredetiket feloszthatjuk **egytonusúakra és többtonusúakra**.

☐ / ☐ 2

3. Egészítsd ki a mondatot
Minden fényképészeti anyagnak van egy fényérzékeny rétege, amely **fény** hatására megváltozik

☐ / ☐ 2

4. Egészítsd ki a mondatot
A szín telítettsége az a fokozat, amely az **achromatikus** színtől való eltérést jelzi.

☐ / ☐ 2

5. Egészítsd ki a mondatot
A digitális reprodukcióra szolgáló alapberendezés a **szkenner**

☐ / ☐ 2

6. Egészítsd ki a mondatot
Azoknak a színeknek az összességét, amelyeket a színreprodukciós készülék képes felismerni, reprodukálni és létrehozni **gammut** színeknek nevezzük

☐ / ☐ 2

7. Egészítsd ki a mondatot
1 byte pixelenként **két** színt tartalmaz.

☐ / ☐ 2

8. Egészítsd ki a mondatot
A 8-bytes színek **256** színt tartalmaznak.

☐ / ☐ 2

9. Egészítsd ki a mondatot
Az ICC rendszert a színek **korrigálásánál** használjuk.

☐ / ☐ 2

10. Egészítsd ki a mondatot
A másoló eredetik hordozóanyaga a film, a digitális eredetiké pedig a **memória**.

☐ / ☐ 2

11. Egészítsd ki a mondatot
A fényérzékeny anyagokat a nyomdaiparban **ezüsthalogenideknek** nevezzük.

☐ / ☐ 2

13. Egészítsd ki a mondatot
Az a berendezés, amely a filmek feketedésének mérésére szolgál, a **denzitométer**.

☐ / ☐ 2

14. Egészítsd ki a mondatot
A szubsztraktív szintézis alapszínei a **sárga**, a **bíbor** és a **zöldes-kék**

☐ / ☐ 2

15. Egészítsd ki a mondatot
Kétféle raszter létezik – a **vetítő** és az **érintkező**.

☐ / ☐ 2

16. Egészítsd ki a mondatot
A másoló eredeti korrektúrája a **reproretus**.

☐ / ☐ 2

17.	Egészítsd ki a mondatot: 8 bit-es fekete-fehér képnek 256 árnyalata van.	/2
18.	Egészítsd ki a mondatot Interpoláris rezolúciónál a szkennel meg határozott számú pixelt szúr be a már meglevők közé.	/2
19.	A bitmappa átalakítását vektorokba az eredeti minősége miatt végzik, és ennél az eljárásnál <i>trace-streamline</i> szoftvereket használhatunk.	/2
20.	Egészítsd ki a mondatot A CTF nyomás végterméke a másoló eredeti .	/2
21.	Egészítsd ki a mondatot Azt a fény mennyiségét, amely a fényképezési anyagot éri egy bizonyos időintervallumon belül, expozíciónak nevezzük.	/2
22.	Egészítsd ki a mondatot Ha egy alapszint a saját komplementer színével keverünk össze, fehér színt kapunk.	/2
23.	Egészítsd ki a mondatot A szubsztraktív szintézis mindhárom színének összekeverésével fekete színt kapunk.	/2
24.	Egészítsd ki a mondatot A CTP nyomtatás előkészítésének végterméke a nyomóforma .	/2
25.	Egészítsd ki a mondatot Az eredeti hibáit retusálás útján lehet kijavítani	/2
26.	Egészítsd ki a mondatot Amennyiben valamit ki akarunk nyomtatni, 300 dpi-s rezolúciót kell biztosítanunk.	/2
27.	Egészítsd ki a mondatot Transzparens színes eredeti esetében maszkokat használunk a színes eredeti tónusának korrekciójához .	/2

2.3 Minden helyes válasz 3 pontot ér.

1.	Baloldalt az eredeti felosztása szerepel, jobboldalt az eredeti fajtái vannak felsorolva. Az eredeti fajtái melletti vonalra írd be azt a számot, amely megfelel az adott felosztásnak:	
1.	a fény eredete szerint	1 reflex 3 egyszínű 2 egytónusú
2.	kontraszt szerint	1 transzparens 2 többtónusú
3.	szín szerint	3 többszínű
		/3
2.	Baloldalt megneveztük a fényképezési film egyes rétegeit, jobboldalt pedig felsoroltuk funkciójukat. A funkció melletti vonalra írd be a megfelelő réteg sorszámát:	
1.	felső védőréteg	2 elősegíti a fényérzékeny emulzió kötődését az alaphoz
2.	kötőréteg	1 megvéd a mechanikai károsodástól
		/3

3. alsó védőréteg 3 megvéd a deformálódástól

3. Baloldalt felsoroltuk a meghatározott gradációjú fényképészeti anyagokat, jobboldalt pedig azok jellemzőit. A jellemzők előtti vonalra írd be a megfelelő gradációjú anyag sorszámát:

1. normál gradációjú fényképészeti anyag	<u>2</u>	a feketedés sűrűségének fokozódása nagyobb, mint az expozíció fokozódása
2. kemény gradációjú fényképészeti anyag	<u>1</u>	a feketedés sűrűségének fokozódása ugyanakkora mint az expozíció fokozódása
3. lágy gradációjú fényképészeti anyag	<u>3</u>	a feketedés sűrűségének fokozódása kisebb, mint az expozíció fokozódása

/3

4. Baloldalt néhány olyan berendezést soroltunk fel, amelyet reprodukálásban használunk, jobboldalt pedig a funkcióikat határoztuk meg. A funkciók melletti vonalra írd be a megfelelő berendezés sorszámát:

1. szkennер	<u>1</u>	az eredeti tónus korrekciójának lehetősége
2. chromalin berendezés	<u>3</u>	a raszter kivétel színének fotomechanikus
3. kontakt berendezés	<u>2</u>	próbaanyomás elkészítése

/3

5. Baloldalt megadtuk a színes eredetiek felosztását, jobboldalt pedig az eredetiek fajtáit. Az eredeti fajtája előtti vonalra írd be a megfelelő felosztás sorszámát

1. hordozóréteg szerint	<u>3</u>	többszínű
	<u>2</u>	textuális
	<u>3</u>	egyszínű
2. tartalom szerint	<u>1</u>	transzmissziós
	<u>2</u>	rajzos
3. szín szerint	<u>1</u>	reflex

/3

6. Baloldalt felsoroltunk néhány színt, jobboldalt pedig a színek szintézisének típusait. A szintézis típusa előtti vonalra írd be a megfelelő szín sorszámát.

1. sárga		
2. piros	<u>2, 4</u>	additív színek
3. bíbor		szubsztraktív színek
4. zöld	<u>1, 3</u>	

/3

7. Felsoroltuk a színes eredeti reprodukciós fázisait. A mellettük levő vonalakra írd be a reprodukciós fázisok helyes sorrendjét:

<u>1</u>	maszkok kidolgozása a színeskorrekcióhoz
<u>4</u>	próbaanyomás
<u>3</u>	nyomóforma kidolgozása
<u>2</u>	színminta kidolgozása

/3

3. A NYOMÓFORMA KIDOLGOZÁSÁNAK TECHNOLOGIÁJA

3.1 Minden helyes válasz 1 pontot ér.

1. Karikázd be a helyes választ.

A digitális eljárással készült klisének van egy lézerrétege, amely érzékeny:

1. a spektrum látható részére
2. az ibolyántúli sugarakra
3. az infravörös sugarakra

☐ / ☐ 1

2. Karikázd be a helyes választ.

Milyen nyomólemezekről beszélünk, amikor a nyomtató felület egyik fajta fémből készül, a szabad felületek pedig egy másik fajtából?

1. monometál
2. többfémes

☐ / ☐ 1

3. Karikázd be helyes választ.

Milyen fajta kopírréteget használunk a pozitív eljárásnál az előrétegezett lemezenként?

1. foto polimereket
2. bikromátokat
3. diazo-vegyületeket

☐ / ☐ 1

4. Karikázd be a helyes választ

A száraz ofset nyomtatásban a nem nyomtató elemeket:

1. vonzzák a festéket
2. vonzzák a vizet
3. egy vékony dimetil-szilikon réteggel van ellátva

☐ / ☐ 1

5. Karikázd be a helyes választ

A CTP eljárásnál közvetlenül kidolgozzák:

1. a lemezt
2. a filmet

☐ / ☐ 1

6. Karikázd be a helyes választ

A magasnyomásnál a nyomtató elemek:

1. a szabad felület alatt helyezkednek el
2. a szabad felület felett helyezkednek el
3. a szabad felülettel egy síkban helyezkednek el

☐ / ☐ 1

7. Karikázd be a helyes választ

A mélynyomásnál a **bal** palástot:

1. az acél hengerre helyezik
2. a gumi hengerre helyezik
3. a műanyag hengerre helyezik

☐ / ☐ 1

8. Karikázd be a helyes választ

Mely eljárások a legmegfelelőbbek minőségi nyomóforma kidolgozásához szitanyomásnál?

1. közvetlen
2. közvetett
3. közvetlenül közvetett

☐ / ☐ 1

9. Karikázd be a helyes választ

Magasnyomásnál leggyakrabban alkalmazott technika a:

1. tipo nyomás
2. flexo nyomás
3. száraz ofset

☐ / ☐ 1

10. Karikázd be a helyes választ

Hogyan történik a másoló eredeti átvitele a fotomechanikus és a fényképeszeti eljárásnál?

1. megvilágítással
2. maratással
3. gravírozással

☐ / ☐ 1

11. Karikázd be a helyes választ
Egyféle fémből (monometál) készült lemezek előállításánál leggyakrabban használatos az:
1. ezüst
 2. ólom
 3. alumínium
 4. cink

☐ / ☐ 1

12. Karikázd be a helyes választ
A tampon nyomásnál a nyomólemez alakja milyen fajta nyomásnak felel meg?
1. magasnyomásnak
 2. síknyomásnak
 3. mélynyomásnak

☐ / ☐ 1

13. Karikázd be a helyes választ
Az egyes nyomtatási eljárások felületeinek díszítésénél alkalmazott eljárás
1. a prézelés
 2. a biegelés
 3. a préselés

☐ / ☐ 1

14. Karikázd be a helyes választ
Az orientációs ívhegesztés másolatok és maszkok kidolgozásában, valamint a kartográfiában a következő eljárást alkalmazzák:
1. ezüst sók diffúzióján alapuló eljárást
 2. negasztrip eljárást
 3. fotomechanikai eljárást

☐ / ☐ 1

15. Karikázd be a helyes választ
A klisé a nyomólemez része a magasnyomásnál?
1. igen
 2. nem

☐ / ☐ 1

3.2 Minden helyes válasz 2 pontot ér.

1. Egészítsd ki a mondatot:
A másoló réteg érzékeny a fényre és az megváltoztatja oldhatóságát.

☐ / ☐ 2

2. Egészítsd ki a mondatot:
A nyomóformákat domborzatuk szerint feloszthatjuk mélynyomásnál, magasnyomásnál síknyomásnál és áteresztő nyomásnál használatos formákra.

☐ / ☐ 2

3. Egészítsd ki a mondatot:
Azt a nyomóformát, amelyet a vonalas eredeti másolásánál alkalmazunk, amikor egyetlen raszter nélküli másoló eredetire van szükségünk, fototípiának nevezzük.

☐ / ☐ 2

4. Egészítsd ki a mondatot:
A magasnyomásnál alkalmazott nyomóforma alapanyaga a cink, réz és magnézium.

☐ / ☐ 2

5. Egészítsd ki a mondatot:
Azért készítünk próbalenyomatot, hogy ellenőrizzük a nyomtatás útján kapott lenyomat minőségét.

☐ / ☐ 2

6. Egészítsd ki a mondatot:
Másolás során fény hatására megváltozik a másoló réteg oldhatósága.

☐ / ☐ 2

7. Egészítsd ki a mondatot:
A másoló réteg olyan fényérzékeny réteg, amelyet a nyomóforma kidolgozására szolgáló alap felszínére kell felvinni.

☐ / ☐ 2

8.	Egészítsd ki a mondatot: A másolási hibák megváltoztatták nyomtató elemek nagyságát .	/2
9.	Egészítsd ki a mondatot: Ofsetnyomtatásnál a nyomtató elemek oleofilek , a nem nyomtató elemek pedig hidrofilek .	/2
10.	Egészítsd ki a mondatot: A nyomóformák kidolgozásánál használt anyagokat halmazállapotuk szerint feloszthatjuk szilárd és folyékony fotopolimer kompozíciókra.	/2
11.	Egészítsd ki a mondatot: A szitanyomáshoz alkalmazott nyomóforma másolásakor a nem nyomtató elemek a másoló réteg nem feloldott részei.	/2
12.	Egészítsd ki a mondatot: A síknyomás legrégebbi fajtája a litográfia .	/2
13.	Egészítsd ki a mondatot: Az ofset lemez hidrofil felületei magukhoz vonzzák a vizet .	/2
14.	Egészítsd ki a mondatot: A litográf nyomóforma kőből készült.	/2
15.	Egészítsd ki a mondatot: A CTP a nyomóforma kidolgozásánál alkalmazott digitális eljárás.	/2

3.3 Minden helyes válasz 3 pontot ér.

1.	Felsoroltuk a fotopolimer lemezek kidolgozása során alkalmazott eljárásokat. Az egyes eljárások előtti vonalra írd be az alkalmazásuk sorrendjének megfelelő sorszámot.	
	<u>2</u> a nyomóforma előhívása	
	<u>1</u> a nyomóforma megvilágítása	
	<u>3</u> a nyomóforma utólagos megmunkálása	/3
2.	Baloldalt felsoroltuk a klisé kidolgozása során előforduló hibák fajtáit. A hibák előtti vonalra írd be a megfelelő hibafajta sorszámát.	
1.	előhívási hiba	<u>2</u> kitüremkedések megjelenése
		<u>2</u> hiba a tónusértékekben
		<u>1</u> fátyolosodás
2.	maratási hiba	<u>2</u> a nyomtatási felület meredek szélei
3.	Baloldalt felsoroltunk néhány, a nyomóforma kidolgozásában alkalmazott eljárást, jobboldalt pedig az eljárások során használt berendezéseket. A berendezés előtti vonalra írd be a megfelelő eljárás sorszámát.	
1.	a lemezek rétegezése	<u>3</u> hengeres prés
2.	a másoló réteg megvilágítása	<u>1</u> centrifuga
3.	próbanyomat elkészítése	<u>2</u> másoló készülék
		/3

-
4. Felsoroltunk a másolórétegek alkalmazásán alapuló másolási eljárásokat. A mellettük lévő vonalra írd be az egyes eljárások sorszámát alkalmazásuk sorrendjének megfelelően:

<u>4</u>	a másolóréteg előhívása
<u>1</u>	a másolóréteg előkészítése
<u>3</u>	a másolóréteg megvilágítása
<u>2</u>	a másolóréteg rétegezése

/

-
5. Baloldalt megadtuk a nyomtatás felosztását, jobboldalt pedig a fajtáit. A nyomtatás fajtája előtti vonalra írd be a felosztás szerinti sorszámot.

1. a nyomóforma típusa szerinti felosztás	<u>1</u>	magasnyomás
	<u>2</u>	közvetlen nyomás
2. a lenyomat elkészítésének módja szerinti felosztás	<u>2</u>	közvetett nyomás
	<u>1</u>	mélynyomás

/

4. NYOMDAIPARI ANYAG- ÉS ÁRUISMERET

4.1 Minden helyes válasz **1 pontot** ér.

1. Karikázd be a helyes választ!
A szulfát és szulfít cellulóz jellegzetességei egyformák?

1. igen
2. **nem**

☐ / ☐ 1

2. Karikázd be a helyes választ!
Melyik egynyári növényből nyerik a legtöbb cellulózt?

1. len
2. kender
3. **pamut**

☐ / ☐ 1

3. Karikázd be a helyes választ!
A papír alapformátuma:

1. **A0**
2. B0
3. C0

☐ / ☐ 1

4. Karikázd be a helyes választ!
Természetes, növényi eredetű ragasztók az:

1. enyvek
2. **gumiarábikum**
3. albumin

☐ / ☐ 1

5. Karikázd be a helyes választ!
A karton grammsúlya:

1. **250-500 g/m²**
2. több mint 250g/m²

☐ / ☐ 1

6. Karikázd be a helyes választ!
A papírgyártás fő alapanyaga:

1. régi papír
2. **fa**

☐ / ☐ 1

7. Karikázd be a helyes választ!
A cellulóz összetétele:

a) **C O H**
b) C N H
c) C N O
d) N O H

☐ / ☐ 1

8. Karikázd be a helyes választ!
A papír vastagsága:

1. a papír 1m²-re eső súlya grammban kifejezve
2. egy papírlap párhuzamos élei közötti távolság
3. **a papír párhuzamos felületei közötti távolság**

☐ / ☐ 1

9. Karikázd be a helyes választ!
A papír grammsúlya:

1. **a papír 1m²-re eső súlya grammban kifejezve**
2. egy papírlap párhuzamos élei közötti távolság
3. a papír párhuzamos felületei közötti távolság

☐ / ☐ 1

10. Karikázd be a helyes választ!
A ragasztók és a kötőanyagok egy csoportba tartoznak?

1. **igen**
2. nem

☐ / ☐ 1

11. A celullulóz nyerésére alkalmazott szulfát-eljárás

1. semleges
2. **bázisos**
3. savas

/

12. Karikázd be a helyes választ!

A fórzac:

1. csomagolópapír
2. **előlsp papír**

/

13. Karikázd be a helyes választ!

Mely mértékegységben fejezik ki a papír méreteit a nemzetközi szabványok szerint?

1. **mm**
2. cm
3. dm
4. m
5. cic

/

14. Karikázd be a helyes választ!

A polimer kötelező alkotóeleme a műanyagnak?

1. **igen**
2. nem

/

15. Karikázd be a helyes választ

A szervetlen festékanyagok közé tartozik:

1. az indigó
2. **a titánfehér**
3. a bíbor (magenta)

/

16. Karikázd be a helyes választ!

A polimerek:

1. monomerek
2. oldatok
3. szuszpenziók
4. **monomerekből összeállított anyagok**

/

4.2 Minden helyes válasz 2 pontot ér.

1. Egészítsd ki a mondatot:

A fotopolimer nyomóformák előállításában használatos polimerekből, oligomerekből és adalékokból (töltőanyagok, stabilizátorok, inhibitorok stb.) álló keverék neve **fotopolimer kompozíció**

/

2. Egészítsd ki a mondatot:

A glutinragasztókat vagy **enyvet** állati csontok és bőr vízben való főzésével nyerik, és a bennük lévő fehérjeszerű ragasztó anyagot **glutinnak** nevezzük.

/

3. Egészítsd ki a mondatot:

Azokat a ragasztókat, amelyek 80-200⁰ C között szilárdulnak **termoragasztóknak** evezük.

/

4. Egészítsd ki a mondatot:

Azokat a ragasztókat, amelyek 30-80⁰ C között szilárdulnak **meleg ragasztóknak** nevezzük.

/

5. Egészítsd ki a mondatot!

A lignin és egyéb szennyeződés okozta, sárgás árnyalat leplezése céljából a cellulózt **fehéritik**.

/

6. Egészítsd ki a mondatot!

Azokat az adalékanyagokat, amelyeket a papírpéphez adunk hozzá a fehérség elérése

/

céljából, **optikai fehérítőknek** nevezzük.

7. Egészítsd ki a mondatot:
A cellulóz salétromsavas észterezése útján nyert polimer neve **nitrocellulóz**.

/

8. Egészítsd ki a mondatot: A fényképeszeti eljárások alapján a fényképeszeti anyagokat feloszthatjuk **negatívokra**, **pozitívokra**, és átfordítós.

/

9. Egészítsd ki a mondatot:
A nyomóforma kidolgozása a fotopolimer lapokon 3 alapfázisból áll: megvilágítás, előhívás és a nyomóforma **utólagos megmunkálása**.

/

10. Egészítsd ki a mondatot:
A grafikai színek fő alapanyagai a **pigmentek és a kötőanyagok**.

/

11. Egészítsd ki a mondatot:
A nyomdaiparban a hengerek bevonásához **természetes és mesterséges** kaucsukot használnak.

/

4.3 Minden helyes válasz **3 pontot** ér.

1. A bal oldalon a papírformátumok, a jobb oldalon pedig a formátumok méretei találhatók. Írd be a formátum előtti számot a megfelelő méret előtti vonalra:

1. A1	<u>3</u>	324 x 458 mm
2. B2	<u>1</u>	594 x 841 mm
3. C3	<u>2</u>	500 x 707 mm

/

2. A bal oldalon a papír előállításának technológiai fázisai találhatók. Írd a vonalra az egyes fázisok sorszámait sorrendbe rakva:

a papír kidolgozása	<u>3</u>
a nyersanyag feldolgozása félkész terméké	<u>1</u>
a papír megmunkálása	<u>4</u>
nyomóforma előkészítése	<u>2</u>

/

3. A bal oldalon a polimerizációs reakciók találhatók, a jobb oldalon pedig azoknak megfelelő szakkifejezések. A szakkifejezések mellé írd be a reakció számát:

1. a növekedés megszakításának reakciója	<u>3</u>	propagáció
2. kezdő reakció	<u>1</u>	termináció
3. a növekedés reakciója	<u>2</u>	iniciáció

/

4. Bal oldalon adottak a papírformátumok, a jobb oldalon a papírformátumok méretei. Írd be a formátum előtti számot a megfelelő méret előtti vonalra:

1. A0	<u>2</u>	1000 x 1414 mm
2. B0	<u>3</u>	917 x 1297 mm
3. C0	<u>1</u>	841 x 1189 mm

/

5. A bal oldalon adott néhány, grafikai iparban használatos anyag, a jobb oldalon pedig az alkalmazásuk. Az alkalmazási terület előtti vonalra írd be a megfelelő anyag sorszámát:

/

1. etil-cellulóz	<u>2</u>	ofszet lemezek másoló rétegeinek kidolgozása
2. polivinil alkohol	<u>1</u>	könyvkötésben használt ragasztó
3. polivinil klorid	<u>3</u>	a klisé másolatának kidolgozása
4. poliamid	<u>4</u>	fotopolimer nyomóformának kidolgozása

6. A bal oldalon a ragasztók felosztását tüntettük fel eredetük szerint, a jobb oldalon pedig felsoroltunk néhány fajta ragasztót. A ragasztó fajtája előtti vonalra írd be az eredetének megfelelő számot:

1. növényi eredetű ragasztók	<u>1</u>	keményítő
	<u>2</u>	enyv
2. állati eredetű ragasztók	<u>1</u>	deksztrin
	<u>2</u>	kazein

/

5. NYOMDAIPARI FORMATERVEZÉS ÉS BETŰ

5.1 Minden helyes válasz **1 pontot** ér.

1. Karikázd be a helyes választ
Hány mezőt ölel fel a valórskálán a dur valórkulcsban?

1. 5
2. 7
3. 9

 /

2. Karikázd be a helyes választ
A valór szín?

IGEN

NEM

 /

3. Karikázd be a helyes választ
Az összhangot jelölő fogalom a:

1. kontraszt
2. harmónia
3. dominancia

 /

4. Karikázd be a helyes választ
Az ideogramma írás a legősibb írás:

1. igaz
2. hamis

 /

5. Karikázd be a helyes választ
A hideg színek a következők :

1. szürke, fehér és fekete
2. szürke, kék és lila
3. kék, zöld és lila

 /

6. Karikázd be a helyes választ
Az abzac (absatz) magyar jelentése bekezdés.

IGEN

NEM

 /

7. Karikázd be a helyes választ
Hogyan nevezik az ellentétek különbségét?

1. kontraszt
2. egyensúly
3. dominancia

 /

8. Karikázd be a helyes választ
A pont a legkisebb és legegyszerűbb grafikai jel, amely technikai szempontból:

1. a cselekmény középpontja
2. optikai illúzió
3. nyomdaipari alap mértékegység

 /

9. Karikázd be a helyes választ
Meghatározható-e egy pont szélessége és hosszúsága?

IGEN

NEM

 /

10. Karikázd be a helyes választ
Vizuális értéke alapján a felület lehet:

1. statikus és dinamikus
2. szabályos és szabálytalan
3. harmonikus és diszharmonikus

 /

11. Karikázd be a helyes választ
Ha egy grafikai felületet egy képzeletbeli horizontálisan jobbról és balról bejelölünk, azt a hatást keltjük, mintha a két pont között egy vonalat húztunk volna. Ennek a neve:

1. felezővonal
2. domináns vonal
3. **képzeletbeli vonal**

 /

12. Karikázd be a helyes választ
Egy jól kigondolt és meghatározott ritmus:

1. egyhangúvá teszi a szöveget
2. **biztosítja a legjobb optikai hatást**
3. megnehezíti az olvashatóságot

 /

13. Karikázd be a helyes választ
Az „A” betűnek van antiformája?

VAN NINCS

 /

14. Karikázd be a helyes választ
A legrégebbi megőrzött szerb kézírásos könyv:

1. az Oktoih
2. Hrabrov irata
3. **Miroslav evangéliuma**

 /

15. Karikázd be a helyes választ
Melyik forma legsúlyosabb optikailag?

1. **a fekvő**
2. az álló
3. a ferde

 /

16. Karikázd be a helyes választ
Hány tipográfiai pontból áll egy ciceró?

1. 8
2. 10
3. **12**

 /

17. Karikázd be a helyes választ
Mely népek használtak ékírást:

1. az egyiptomiak
2. a föníciaiak
3. **a babilóniaiak**

 /

18. Karikázd be a helyes választ
Melyik írásfajtából fejlődött ki a latin betűs írás?

1. nyugatgörög ábécé
2. **keletgörög ábécé**
3. középkori görög iniciálé írás

 /

19. Karikázd be a helyes választ
A formának és antiformának egyforma jelentősége van a nyomdaipari formatervezésben:

1. **igen**
2. nem

 /

5.2 Minden helyes válasz 2 pontot ér.

1. Egészítsd ki a mondatot
Az egyensúly létrehozásának a legegyszerűbb módja a **szimmetria**.

 /

2.	Egészítsd ki a mondatot Az optikai egyensúlyt aformális egyensúllyal érhetjük el	/2
3.	Egészítsd ki a mondatot Az ideális arány elnevezésére használt fogalom az aranymetszet .	/2
4.	Egészítsd ki a mondatot A bekeretezett betű optikailag nagyobbnak tűnik, mint a nem bekeretezett.	/2
5.	Egészítsd ki a mondatot Több horizontálisan elhelyezett vonal optikailag tágabb hatású teret ad, több vertikális vonal pedig szűkebb hatású teret ad.	/2
6.	Egészítsd ki a mondatot A latin betűs írásban az O, G, J, C, Q, S és U verzálók, valamint az a, b, c, d, e, g, h, m, n, o, p, s, u kurrenszek kerek betűknek számítanak.	/2
7.	Egészítsd ki a mondatot A valór a fény mennyiségét jelöli egy színárnyalatban.	/2
8.	Egészítsd ki a mondatot A szaggatott vonalakból és/vagy pontokból álló körvonalat akkumulációs vonalnak nevezzük.	/2
9.	Egészítsd ki a mondatot A teksztúra hatása lehet monoton vagy nagyon dinamikus.	/2
10.	Egészítsd ki a mondatot Egyes képzőművészeti formák dinamikus ismétlődése különböző vagy egyforma intervallumokban a ritmus .	/2
11.	Egészítsd ki a mondatot Minden olyan színt, amely fényvisszaveréskor meghatározott színt bocsát ki, chromatikus színnek nevezzük.	/2
12.	Egészítsd ki a mondatot A fametszetről készült lenyomatot xilográfiának nevezzük.	/2
14.	Egészítsd ki a mondatot A könyvmásolókat kalligráfusnak nevezzük.	/2
15.	Egészítsd ki a mondatot A kínai kultúrában a férfias szín a piros , a nőies pedig a zöld .	/2
16.	Egészítsd ki a mondatot Az első könyv a mezopotámiai kultúrából származik.	/2
17.	Egészítsd ki a mondatot A gótikus stílusban domináns vonal a függőleges .	/2

5.3 Minden helyes válasz **3 pontot** ér.

1.	Felsoroltuk az írás néhány fajtáját. Az előttük lévő vonalra írd be, milyen időrendi sorrendben jöttek létre. <u> 3 </u> szótagírás	/3
----	--	-------------------------

1 piktogramma írás

2 ideogramma írás

4 fonetikus írás

2. A bal oldalon a képírás fajtái vannak felsorolva, a jobb oldalon pedig ezeknek néhány példája van megadva. A példák melletti vonalra írd be a megfelelő képírás fajta sorszámát:

1. piktogramma	<u>1</u>	képregény
	<u>2</u>	matematikai képlet
2. ideogramma	<u>2</u>	arab számok
	<u>1</u>	csillagjegyek

/

3. Baloldalt megneveztük a képírás fajtáit, jobbról pedig adtunk néhány példát ábrák formájában. Az ábrák előtti vonalra írd be a képírás megfelelő fajtájának sorszámát.

1. piktogramma

1

2

1

2. ideogramma

1

/

4. A bal oldalon a világos-sötét effektusok minősége van megadva, a jobb oldalon pedig a jellemzőik. A jellemzők melletti vonalra a megfelelő minőség számát kell beírni:

1. éles és intenzív	<u>2</u>	széles fekete-szürke-fehér skála
2. gyenge és indirekt	<u>1</u>	sűrű fekete-fehér minőségi skála

/

5. Baloldalt megneveztük a képírás fajtáit, jobbról pedig adtunk néhány példát ábrák formájában. Az ábrák előtti vonalra írd be a képírás megfelelő fajtájának sorszámát.

1. piktogramma

1

2

2. ideogramma

1

1

/ 3